

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 10.06.2026

Lahden kaupunki, Kaupunkiympäristölautakunta, 10.06.2026

Renkomäen maa-ainesten ottoalueen maisema- ja virkistysalueen yleissuunnitelman muutoksen vahvistaminen

435/10.03.01.05/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

projektipäällikkö Kati Konivuori p. 044 416 4795

maisema-arkkitehti Maria Silvast p. 044 416 3044

Päätös**Esittelijä**

kaupungininsinööri Lastikka Mika

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyy Renkomäen maa-ainesten ottoalueen maisema- ja virkistysaluesuunnitelman yleissuunnitelman muutoksen (piirustus 2021-48-101-P).

Perusteluosa**Asian tausta**

Renkomäen soranottoalueen maisema- ja virkistysalueen yleissuunnitelma hyväksyttiin Kaupunkiympäristölautakunnassa 15.11.2023 § 124. Nyt käsiteltävänä oleva yleissuunnitelman muutos perustuu tarpeeseen ajantasaistaa suunnitelma vastaamaan alueen nykytilaa sekä tarkentuneita tavoitteita.

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Renkomäen omakotialueen pohjoispuolella ja kattaa noin 120 hehtaaria, josta avointa soranottoaluetta on noin 40 hehtaaria. Alue sisältää avoimia ottoalueita, maisemoituja entisiä soranottoalueita sekä eri-ikäisiä havupuuvaltaisia metsiä.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa asemakaavaa. Lahden yleiskaavassa 2035 (Y-205) alue on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi (VR) sekä maa-ainesten ottoalueeksi / retkeily- ja ulkoilualueeksi (EO/VR). Alueen ympäri kulkee ulkoilureitistön tavoitteellinen pääväylä. Suunnitelma-alueen pohjoisreuna on osa merkittävää luontoverkostoa.

Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet

Suunnitelman tavoitteena on sovittaa yhteen alueen maisemointi, luontoarvojen säilyminen sekä virkistyskäyttö. Alue sijaitsee kokonaisuudessaan pohjaveden muodostumisalueella, joten virkistyskäytössä, kasvillisuudessa ja alueen toiminnoissa on huomioitu vaikutukset pohjaveden laatuun.

Suunnittelussa on otettu huomioon:

- pohjaveden suojelutarpeet
- alueella esiintyvien uhanalaisten ja silmälläpidettävien lajien elinolosuhteet
- avoimien paahdeympäristöjen säilyttäminen lajiston turvaamiseksi
- alueen virkistyskäytön kehittäminen

Alueelle on tehty luontoselvitykset vuosina 2015 ja 2021, joissa on todettu useiden uhanalaisten ja silmälläpidettävien kasvi- ja perhoslajien esiintyminen. Lajiston säilymisen kannalta keskeisenä toimenpiteenä on avoimuuden ylläpitäminen sekä umpeenkasvun estäminen soranoton päättyessä ja alueen kulutuksen muuttuessa.

Soranottoaluetta ympäröivillä metsäalueilla kulkee nykyistä ulkoilureitistöä ja alueelta aukeaa tärkeitä näkymiä. Renkomäen pohjois- ja itäpuolitse kulkee

nykyinen latuyhteys Nikkilän suuntaan. Moottoritien alituksen kohdalta haarautuu myös latuyhteys soranottoalueen länsi- ja eteläreunaa pitkin Orimattilankatu 180 risteykseen saakka.

Voimalinjan itäpuolella sijaitsee Ruduksen omistama alue, jolla soranottotoiminta jatkuu. Maa-aineslupa on myönnetty 31.12.2029 saakka. Kulku alueelle tapahtuu Simolankadun kautta.

Muutokset vuoden 2022 yleissuunnitelmaan

Yleissuunnitelman muutoksessa on tehty seuraavat keskeiset tarkistukset:

- esitystapaa on selkeytetty
- toimintojen määrää ja sijoittelua on tarkistettu tarkoituksenmukaisuuden ja kustannustehokkuuden näkökulmasta
- osa toiminnoista on poistettu päällekkäisyyksien vähentämiseksi
- suunnitelmaan on lisätty uusi toivottu toiminto (keppihevosrata)
- pysäköintijärjestelyjä on tarkistettu ja osin muutettu aluevarauksiksi
- uusi pieni pysäköintialue itäosaan hiihtäjiä varten
- ulkoilureitistöä on selkeytetty ja linjauksia tarkennettu
- koirahiihtolatu siirretty turvallisempaan sijaintiin
- liikenneturvallisuutta on parannettu (kiertoliittymä ja kevyen liikenteen väylä)
- luonnonhoidon toimenpiteitä on täsmennetty

Lisäksi kasvillisuuden hoitoa koskevat linjaukset on päivitetty siten, että vieraslajien torjuntaa tehostetaan ja avoimia elinympäristöjä ylläpidetään.

Aikataulu, vaiheistus ja kustannukset

Päivityksen yhteydessä yleissuunnitelman toteutuksen vaiheistusta ja kustannusarvioita on tarkennettu vuositasolle. Myös kustannuksia on vähennetty merkittävästi (noin puoleen alkuperäisestä).

Jatkosuunnittelussa laaditaan tarkemmat osa-aluekohtaiset puisto- ja rakennussuunnitelmat, joissa kustannukset tarkentuvat edelleen. Suunnittelussa osallistetaan asukkaita ja valmiit puistosuunnitelmat hyväksytetään Kaupunkiympäristölautakunnalla.

Suunnitelman toteutus ajoittuu vuosille 2026–2035. Ensimmäisen vaiheen puistosuunnittelu käynnistetään aikaisintaan syksyllä 2026 ja rakentaminen on tarkoitus aloittaa vuonna 2027.

Kaikissa vaiheissa huomioidaan tarkemmassa suunnittelussa alueen turvallinen virkistyskäyttö Ruduksen soranottoiminnan jatkuessa alueella.

Hankkeen kokonaiskustannusarvio on noin 4,9 milj. euroa.

Hankkeen toteutusta varten kartoitetaan soveltuvia rahoitushakuja koko hankkeen suunnitteluajana.

Lahden strategia

Renkomäen soranottoalueen maisema- ja virkistysaluesuunnitelma noudattaa Lahden kaupungin strategiaa:

- Vahvistamme monimuotoista, puhdasta luontoa, joka on hyvinvoinnin perusta.
- Edistämme liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa. Mahdollistamme monipuoliset harrastusmahdollisuudet kaikenikäisille.

Asukasosallisuus ja asianosaisten kuuleminen

Asukkaille on varattu mahdollisuus osallistua suunnitteluun muun muassa kyselyjen, asukastilaisuuksien ja nähtävillä olon kautta. Hyväksytyn yleissuunnitelman suunnittelun alussa järjestettiin asukaskysely verkossa 22.9.-17.10.2021. Kyselyyn saatiin vastauksia 157. Lisäksi järjestettiin asukaskävelyt alueelle 5. ja 6.10.2021, jolloin asukkailla oli mahdollista päästä kertomaan suunnittelijoille ja kaupungin edustajille toiveistaan aluetta koskien. Suunnitelmaluonnosta esiteltiin asukkaille etäyhteyksin 7.12.2021. Nyt laadittua yleissuunnitelman muutosta esiteltiin Renkomäen asukastilaisuudessa 15.1.2026.

Suunnitelma on ollut julkisesti nähtävillä 29.1.–11.2.2026 Palvelutorin Osallistumistila Kympissä sekä kaupungin verkkosivuilla. Suunnittelualueeseen rajautuville kiinteistöille jaettiin tiedote nähtävillä olosta kirjeitse.

Nähtävillä oloaikana jätettiin kaksi muistutusta, jotka on otettu huomioon asian valmistelussa. Muistutuksissa toivottiin frisbeegolfrataa alueelle. Kantaa otettiin myös pysäköintialueiden määrään ja pinnoitteisiin sekä autoliikenteeseen alueella. Lisäksi Digita Towers Oy pyysi ottamaan huomioon alueella sijaitsevan maston ja sen kulkuyhteyden.

Muistutukset kokonaisuudessaan löytyvät liitteistä.

Vastine muistutuksiin:

Alueelle esitettiin toive frisbeegolfradan toteuttamisesta. Radan sijoittamista tarkasteltiin suunnittelun yhteydessä, mutta siitä luovuttiin. Kokemukset muilta radoilta osoittavat, että runsas käyttö kuluttaa kasvillisuutta merkittävästi ja voi jopa tuhota sitä. Lisäksi puustoa on vaurioitunut kiekkojen osumien seurauksena. Suunnittelualueella on runsaasti arvokkaita luontokohteita, minkä vuoksi frisbeegolfrataa ei katsottu alueelle soveltuvaksi. Harrastajien näkökulmasta myös radan tarjoama haasteellisuus on tärkeää, eikä tasainen soranottoalue vastaa tähän tarpeeseen. Eteläisen Lahden frisbeegolfrata toteutettiin osallistuvan budjetoinnin

hankkeena vuonna 2024 Venetsiaan, joka sijaitsee noin 500 metrin etäisyydellä suunnittelualueesta.

Muistutuksessa otettiin kantaa pysäköintipaikkojen määrään ja pinnoitteisiin. Suunnitelmassa on osoitettu yhteensä 265 autopaikkaa, joista 179 toteutetaan tässä vaiheessa. Loput paikat on varattu myöhempää tarvetta varten.

Pysäköintipaikkojen määrää voidaan lisätä alueen käytön ja toimintojen kehittyessä, ja mitoitusta tarkennetaan puistosuunnittelun yhteydessä.

Pysäköintialueet toteutetaan pääosin murskepintaisina, ja 76 autopaikkaa rakennetaan asfalttipintaisina.

Muistutuksessa esitettiin, että autoliikennettä tulisi alueella minimoida luontoarvojen turvaamiseksi sekä estää ajoneuvoliikenne alueen läpi ympäri vuorokauden. Alueelle saavutaan joka tapauksessa myös henkilöautoilla. Suunnitelluilla pysäköintialueilla ohjataan pysäköinti hallitusti niille varatuille paikoille. Näin ehkäistään hallitsematonta pysäköintiä sekä ajoneuvojen liikkumista muualla alueella, mikä parantaa turvallisuutta ja auttaa säilyttämään arvokkaat luontokohteet. Aluetta ei ole mahdollista sulkea, joten ajoneuvoliikenne on mahdollista kaikkina vuorokaudenaikoina.

Digita Towers Oy pyytää huomioimaan, että alueella sijaitsee Lahden kaupungilta vuokratulla alueella 49 metriä korkea harustettu masto sekä siihen liittyvä 6 metriä leveä kulkuoikeus. Nämä on otettu suunnittelussa huomioon, eikä suunnitelma tuo muutoksia nykytilanteeseen.

Lautakunnan toimivalta asiassa perustuu Lahden kaupungin hallintosäännön 2026/10 Kaupunkiympäristön palvelualueen erillissääntöjen toimivaltataulukon.

Muutoksenhaku

Hallintovalitus

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöspäivämäärä 10.06.2026

Toimenpiteet

Ote ilman liitteitä: asianosaiset, muistutusten jättäjät